

Rodinné dávky

Po našem vstupu do EU se na české občany začala vztahovat nařízení Rady (EHS) 1408/71 a 574/72, která upravují práva osob migrujících v rámci Unie. Stejná práva jako v zemích EU našim občanům náleží i v zemích Evropského hospodářského prostoru (EHP), tj. v Norsku, Lichtenštejnsku a na Islandu, a výhledově i ve Švýcarsku. Následující text stručně pojednává o právech, která našim občanům z evropských Nařízení vyplývají v oblasti poskytování rodinných dávek, a to v rozdělení podle povahy jejich pobytu v zahraničí.

- 1) Čeští občané pracující v jiném členském státě EU
- 2) Občané EU pracující v České republice
- 3) Přeshraniční pracovníci (pendleři)
- 4) Vyslaní pracovníci
- 5) Nezaměstnaní
- 6) Studenti studující v zahraničí

Pro případ **souběžného výkonu pracovní** činnosti ve dvou a více státech naleznete pravidla pro určení právních předpisů, které se na Vás vztahují buď v oddílu „Způsob určování příslušných právních předpisů“, nebo na stránkách ČSSZ na adrese: http://www.cssz.cz/evropska_unie/prislusnost.asp

1) Čeští občané pracující v jiném členském státě EU

V případě občanů ČR splňujících podmínku trvalého pobytu v ČR (§3 zákona o státní sociální podpoře)

Rodinné dávky (např. rodičovský příspěvek a přídavek na dítě) vyplácí stát výkonu práce (pokud existují v rodině 2 státy výkonu práce, např. otec a matka pracují v jiných státech, o kompetenci pro výplatu rodinných dávek rozhoduje bydliště dítěte).

Pokud tito občané již pobírají některé z dávek SSP a jsou výdělečně činní v jiném členském státě, jsou povinni tuto skutečnost oznámit na příslušném úřadě SSP. Zároveň předloží žádost o rodinné dávky ve státě výkonu výdělečné činnosti.

Rodinní příslušníci

Rodinné dávky Vám vyplácí stát výkonu práce rodinného příslušníka tedy migrujícího pracovníka. Jestliže již některou z dávek státní sociální podpory pobíráte a Váš rodinný příslušník je výdělečně činný v jiném členském státě, oznamte tuto skutečnost na příslušném úřadě státní sociální podpory.

2) Občan EU pracující v ČR

Občané EU, kteří nesplňují podmínku §3 (podmínka trvalého pobytu) zákona o státní sociální podpoře a jsou výdělečně činní v ČR, popř. pobírají hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání z českého systému

Rodinné dávky vyplácí ČR. Dostavte se na místně příslušný úřad státní sociální podpory a předložte žádost o dávku státní sociální podpory. Žádosti jsou k dispozici na každém úřadě a rovněž na webových stránkách ministerstva práce a sociálních věcí. K žádosti doložte Váš pracovní vztah (pracovní smlouvu, popř. doklad o výkonu samostatné výdělečné činnosti, doklad o pobírání hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání.

Rodinní příslušníci migrujících pracovníků, občané EU, kteří nesplňují podmínku § 3 zákona o státní sociální podpoře a zůstávají v zemi svého bydliště

Rodinné dávky Vám vyplácí stát výkonu výdělečné činnosti Vašeho rodinného příslušníka, tedy ČR

Žádost podejte prostřednictvím svého rodinného příslušníka, popř. poštou či prostřednictvím elektronického podání na úřadu státní sociální podpory v místě bydliště Vašeho rodinného příslušníka v ČR. Rodinný příslušník pak musí doložit, že je v ČR migrujícím pracovníkem (prostřednictvím předložení pracovní smlouvy, dokladu o výkonu samostatné výdělečné činnosti).

3) Přeshraniční pracovníci

Občané ČR denně dojíždějící za prací do jiné členské země

Rodinné dávky Vám platí stát výkonu výdělečné činnosti

Pokud již pobíráte některé z dávek SSP a jste výdělečně činní v jiném členském státě, jste povinni tuto skutečnost oznámit na příslušném úřadě SSP. Zároveň předložte žádost o rodinné dávky ve státě výkonu výdělečné činnosti.

Občané EU denně dojíždějící za prací do ČR

Rodinné dávky Vám vyplácá stát výkonu výdělečné činnosti tedy ČR. Dostavte se na místně příslušný úřad státní sociální podpory (pokud máte v ČR bydliště dle místa bydliště, pokud nikoli dle adresy sídla zaměstnavatele) a předložte žádost o dávky státní sociální podpory a doložte výkon výdělečné činnosti (pracovní smlouva, doklad o výkonu samostatné výdělečné činnosti).

4) Vyslaní pracovníci

Občané ČR, jejichž pravidelné místo výkonu práce je v ČR a jsou dočasně vysláni svým zaměstnavatelem vykonávat přechodně práci v jiném členském státě:

Rodinné dávky nadále vyplácí ČR – na příslušném úřadu SSP (úřad práce dle místa bydliště, v hl. městě Praze jednotlivé městské části) předložte formulář E 101, kterým doložíte příslušnost k českým právním předpisům

Občané EU jako vyslaní pracovníci v ČR

Rodinné dávky vyplácí stát, ve kterém mají tyto pracovníci uzavřen pracovní právní vztah

5) Nezaměstnaní

Obecné pravidlo říká, že rodinné dávky vyplácí stát výkonu práce – existují-li v rodině 2 státy výkonu práce, např. otec a matka pracují v jiných státech, o kompetenci pro výplatu rodinných dávek rozhoduje bydliště dítěte).

V případě, že jeden z manželů je nezaměstnaný a druhý pracuje v jiném členském státě, poskytuje rodinné dávky stát zaměstnání druhého z manželů. Jestliže jsou tyto dávky vyšší ve státě, kde dítě bydlí, poskytuje tento stát doplatek rozdílu dávek. Pouze pokud nárok na rodinnou dávku podle předpisů státu zaměstnání nevznikne, poskytuje stát bydliště dávku podle svých předpisů v plné výši.

6) Studenti

Občané ČR studující v jiné členské zemi

Rodinné dávky nadále vyplácí ČR, nárok vzniká po splnění všech podmínek zákona o státní sociální podpoře

Občané ČR studující a zároveň pracující v jiné členské zemi

Nárok na rodinné dávky máte v zemi výkonu výdělečné činnosti jako migrující pracovníci i pro své rodinné příslušníky (pro vlastní společně posuzované osoby, tedy manžela/lku, vlastní nezaopatřené děti, popř. druha/žku)

Občané EU studující v ČR

Nárok na rodinné dávky z ČR by Vám vznikl po splnění všech podmínek daných zákonem o státní sociální podpoře, tedy včetně podmínky trvalého pobytu

Občané EU v ČR studující a zároveň pracující

Nárok na rodinné dávky máte jakožto migrující pracovník v ČR, žádost předložte u příslušného úřadu státní sociální podpory a předložte doklad o výdělečné činnosti (pracovní smlouvu, popř. doklad o výkonu samostatné výdělečné činnosti, popř. doklad o pobírání hmotného zabezpečení uchazečů o zaměstnání)

Další informace na: www.mpsv.cz - záložka „Státní sociální podpora“